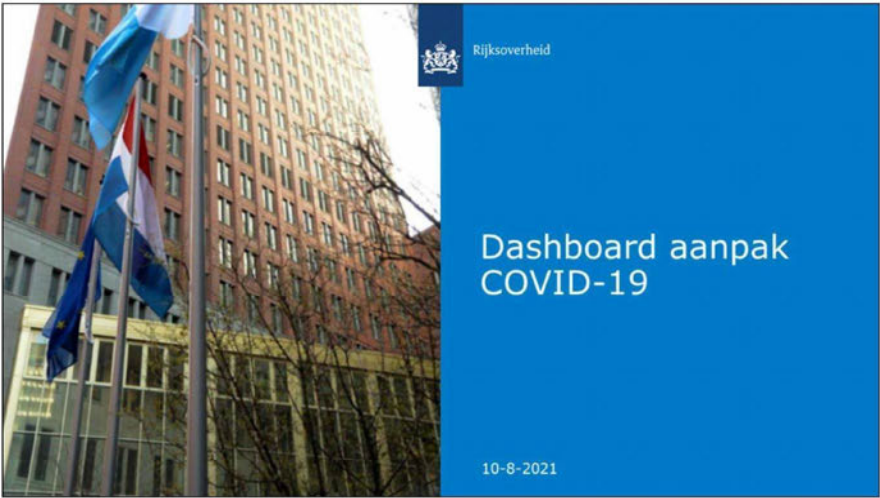

Dashboard COVID-19

Samenvatting – status 28 april

Ministerie van
Volkshuisvesting,
Ruimte en Water

Maximaal controles		Duiding sociaaleconomische situatie	
1	Capaciteiten toereikend?	Capaciteit is zorgelijk, maar trend is positief.	Concrete cijfers zijn nog schaars, maar de beschikbare indicatoren duiden op een sterke krimp. De kans op een snel herstel (of vrijwel) lijkt kleiner geworden. Dit komt mede omdat de verwachting is (o.a. van IMF, ILO) dat de wereldmarkt zes maanden tot verder (-10%), of niet over een jaar zal herstellen. Ook zijn er zorgen dat het virus herhaaklijk de kop op kan steken na de eerste uitbraak.
2	Totaal aantal positief geteste mensen	30.416 (+171)	Ontbeekingen economie
3	Totaal aantal IC-bedden	Niet bekend	
4	IC-bedden niet bezet	Niet bekend	
5	IC-bedden bezet coronapatiënten	903 (-29) (LCP)	Ontbeekingen arbeidsmarkt
6	Aantal personen overleden	4.566 (+48)	
7	Beschikbaarheid zorgpersoneel		Voortgang sociaaleconomische maatregelen
8	Beschikbaarheid hulpmedicijnen		Er wordt flink gebruik gemaakt van het noodpakket.
9	Testcapaciteit		Effecten maatregelen
10	Zorg voor kwetsbare personen		Een voorlopige conclusie is dat de noodmaatregelen het tempo van economische voorlichting doen afvallen .
11	Beperken fysieke en sociale contacten	Ziekteverzuim hoog, maar daalt	Critische tekorten van het Koninkrijk
12	Voldoende opvang kwetsbare personen	Voldoende capaciteit	RES
13	Advies maatregelen personeel en mensen buiten ziekenhuis		CAS
14	Opvangen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen		Maximaal controles
15			Continuïteit vitale processen en samenleving
16			Zorg voor kwetsbare personen
17			Financieel/economisch
18			Bijstandsvoorzien
19	Continuïteit vitale processen en samenleving		
20	Status continuïteit vitale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire processen goed kunnen functioneren.	Legenda
21	Status continuïteit cruciale processen	Personeel en middelen beschikbaar waardoor primaire processen goed kunnen functioneren.	Toereikend
22			Aandachtspunt
23			Zorgwekkend

Dashboard COVID-19		Samenvatting – status 26 april		
Maatschappelijke effecten		Internationaal	Maatregelen	Exit-strategie
Draagvlak voor aanpak maatregelen	Risico op toenemend gevoel ongelijkheid t.a.v. financiële steun en beschermingsmiddelen. Toegenomen effectiviteit betrouwbaarheid en aansluitend op. Omzet wordt verder gevraagd indien (het gevoel heerst dat) steun ongelijk wordt ontvangen, of door onvoldoende draagvlak voor afgevaarde maatregelen.	(10)(26)	Maatregelen tot 4 mei. In veel opzichten vergelijkbaar met Nederland, maar wel strikter en dwingend.	Afslachting per 18 april (bouwmarkten; horeca; winkels; verpleeghuizen). Exit in fasen per 4 mei. Voor elke nieuwe fase check op haalbaarheid. Progressief (toenemend afbouwend); evluerend (aanpassend aan gezondheidsstatuut); flexibel (zo nodig stap terug).
	Aanvullende maatregelen worden breed nageliefd, uitzondering vormen groepen jongeren. Ook tijdens Paasweekend werden maatregelen grotendeels opgevolgd.	(10)(26)	Maatregelen tot 4 mei. In veel opzichten vergelijkbaar met Nederland.	Afslachting sinds 20 april (non-foodwinkels; kappers; BO; VO). Nog geen (echte) exitstrategie. Evaluatie en verdere besluiten op 30 april. Exit vraagt veelomvattende, gefaseerde en langdurige aanpak.
Handhaafbaarheid	Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven. Door de langere duur van maatregelen kan, bij afname bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving.	(10)(26)	Maatregelen tot 11 mei. Overveelgloosbaar met Nederland, want veel strikter en dwingend.	Geen afslachting. Exit in fasen gepland per 11 mei. Focusgebieden: voltagingsdruet; onderwijs; ondernemingen; OV; publieke bijeenkomsten.
	Signalen van maatschappelijke aanpak opbarens-onderwerpen	(10)(26)	Maatregelen tot 11 mei. In veel opzichten vergelijkbaar met Nederland.	Afslachting per 18 april (Linderopsping; BO; contactenrepen). Nog geen (echte) exitstrategie. - Evaluatie en verdere besluiten op 30 april. Exit, na 10 mei meer ruimte voor kleine ondernemingen.
Impact van maatregelen op de samenleving	Winkel evenwicht verlagen maatregelen of juist versopen: risico op groeiende onvrede en onvrede samenleving en afname draagvlak vanuit situatie waarin burgers grenzen van maatregelen verder gaan opzoeken tot te grote versopening.	(10)(26)	Niet of nauwelijks overheidmaatregelen. Veel volkloevende overheidadvies.	Overheid vertrouwt sterk op eigen verantwoordelijkheid burgers en bedrijven (zelfregulering). Niet groeiende nu doertal oploopt, i.h.b. in verpleeghuizen.
	Neveneffecten van de maatregelen	(10)(26)	Maatregelen zijn in veel opzichten vergelijkbaar met Nederland.	Exit in fasen per 27 april. Voor elke nieuwe fase check op haalbaarheid. Op deze wijze geleidelijke opening/heravelling; non-foodwinkels; BO; VO; musea; e.d. Ook versopening samenlevingsverband verwacht.

Maximaal controleren															
Cijfers	Vr 17 apr	Zat 18 apr	Zon 19 apr	Ma 20 apr	Di 21 apr	Woe 22 apr	Don 23 apr	Vr 24 apr	Zat 25 apr	Zon 26 apr	Ma 27 apr	Di 28 apr	Prognose		
Capaciteit toereikend?															- Prognosecijfers gebaseerd op technische briefing 22 maart (NvTC) en Kamerdebat. - NvTC geeft in de media aan dat de grens van IC-capaciteit rond de 2500 zit in verband met beschikbaarheid zorg-personeel
Totaal aantal positief geteste mensen	20.449 (+1.235)	31.589 (+1.140)	32.635 (+1.066)	33.405 (+790)	34.134 (+729)	34.842 (+708)	35.729 (+887)	36.535 (+806)	37.190 (+655)	37.845 (+655)	38.245 (+400)	38.416 (+171)			
Ziektehuiscapaciteit	9.465 (+156)	9.594 (+129)	9.704 (+110)	9.779 (+75)	9.897 (+118)	10.021 (+124)	10.158 (+137)	10.281 (+123)	10.381 (+100)	10.456 (+75)	10.521 (+65)	10.609 (+88)			
Totaal aantal IC-bedden	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend			
IC-bedden niet bezet	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend			
IC-bedden bezet coronapatiënten	1.235 (-15) (LCPS)	1.201 (-34) (LCPS)	1.176 (-16) (LCPS)	1.158 (-18) (LCPS)	1.087 (-71) (LCPS)	1.050 (-17) (LCPS)	1.008 (-43) (LCPS)	963 (-45) (LCPS)	959 (-4) (LCPS)	934 (-16) (LCPS)	905 (-29) (LCPS)	1800 eind april (ruwading 1100-2700)			
IC-bedden bezet overige patiënten						395 (LCPS)		388 (LCPS)	385 (LCPS)	395 (LCPS)	397 (LCPS)	500			
Huidige IC-capaciteit													---		Capaciteit is zorgelijk, maar voor de komende dagen toereikend.
Aantal personen overleden	3.459 (+144)	3.601 (+142)	3.684 (+83)	3.751 (+67)	3.916 (+165)	4.054 (+138)	4.177 (+123)	4.289 (+125)	4.409 (+120)	4.475 (+66)	4.518 (+43)	4.566 (+48)			
Aantal coronapatiënten ontstegen															
10-8-2021															

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten

	Bron	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	17 apr	20 apr	23 apr	24 apr
Verpleeghuizen (verdenking) besmetting										
Verdenking van besmetting	EPD's	1839	2079	2434	2498	3024	3291	3578		3740
Bevestigde besmettingen op basis van test	EPD's	973	1211	1727	1975	2282	2733	2153		3429
Bevestigde besmettingen op basis van test	RIVM		2754	3215	3699	4092		5306	5867	
Waarvan als overleden geregistreerd	RIVM					967		1427	1636	
Aantal locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM					846		902	914	
% locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting	RIVM								37%	

10-8-2021

5

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 1: Beperken fysieke en sociale contacten

	Bron	3 apr	6 apr	8 apr	10 apr	14 apr	20 apr	23 apr
Gehandicaptenzorg (verdenking) besmetting	RZM	Database				600		799
Verdenking van besmetting	RZM	Database				189		281
Bevestigde besmettingen op basis van test	RZM	Database				94	149	160
Waarvan als overleden geregistreerd	RZM	Database				654	810	875
Bevestigde besmettingen op basis van test	RZM	Database				260	260	274
Aantal locaties met minimaal bevestigde COVID-besmetting	RZM	Database				10%	10%	11%
% locaties met minimaal een bevestigde COVID-besmetting	RZM	Database						

10-4-2021

6

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 2: Zorgen voor voldoende opvang van kwetsbare personen

	20 jaar
Capaciteit van niet-ziekenthuisbedden	
Totaal	7038
Maximale opschaling	3832
Vrij	1986
Bezet	1220
Opvang kwetsbare kinderen	
Inzicht in het aantal meldingen van huiselijk geweld en kinderschending	
Inzicht in het aantal gemeenten dat opvang geregeld heeft voor kwetsbare kinderen	

10-8-2021

7

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 3: adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis

Stand 1 april 2020	Instructie PBM	Instructie tests	Vraag en aanbod in kaart brengen – op termijn
Algemeen			Richtlijnen en instructies zijn gereed.
Verpleeghuiszorg			
Gehandicaptenzorg			
Wijkverpleging/thuiszorg			
Jeugdzorg			
GGZ			
Overig			

10-8-2021

8

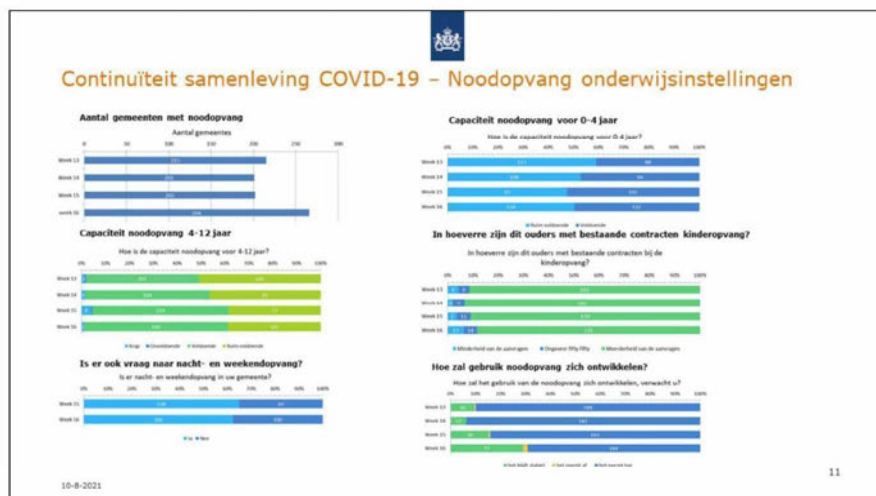

Zorg voor kwetsbare personen

Actielijn 4: oproepen om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen

Kwetsbare groepen	Standen		
Dak- en thuislozen	Aanvullingen in week 15		
Zelfstandig wonende gehandicapten	"	"	"
Mensen met psychische klachten	"	"	"
Mensen met geen of zeer laag inkomen	"	"	"
...	"	"	"

10

Voortgang sociaal-economische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
HOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	105.000 aanvragen (W17, 20 - 26 apr) 99.000 aanvragen (W16, 13 - 19 apr) 81.500 aanvragen (W15, 6 - 12 apr)	stand 20 apr: De aanvragen zijn goed voor een voorschot van 1,5 miljard euro. De totale subsidie bedraagt 5,7 miljard euro.	De HOW-regeling is op maandag 6 april gestart. Het aantal aanvragen is vanaf de eerste dag over het algemeen gedaald. Het merendeel van de aanvragen (75.000) werd ingediend in de eerste vier dagen , te weten op 6 april (38.000), 7 april (18.500), 8 april (10.500) en 9 april (8.000). Sindsdien zijn er gemiddeld ongeveer 2.500 aanvragen per dag ingediend. Er zijn tot nu toe ongeveer 7.000 afwijzingen .
Toez (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	176.000 aanvragen (22 apr) 88.000 aanvragen (15 apr)* 77.500 aanvragen (8 apr)* 47.500 aanvragen (1 apr)* 11.500 aanvragen (23 mrt)* 250 aanvragen (18 mrt)*		Gemeenten wordt gevraagd wettelijk te rapporteren over het aantal aanvragen voor de TOZO. De steekproef dekt 157 van de 157 bevrraagde gemeenten. Daarmee dekt de steekproef 54% van de potentiële aanvragers (780.000 zelfstandigen die het uncriterium halen) . De raming van 4 miljard gaat uit van 200.000 aanvragen levensonderhoud en 200.000 aanvragen voor bedrijfskrediet. Van alle potentiële aanvragers in deze gemeenten heeft 42% een aanvraag gedaan. Als de steekproef representatief is voor Nederland, dan is het landelijke aantal aanvragen ongeveer 324 duizend (levensonderhoud en bedrijfskrediet).
Compensatieregeling (TOGS), totaalaantallen	110.000 (16 april)	269 miljoen euro goedgekeurd (67.250 aanvragen)	Op 13 april stond de teller al op 90.000. Uit de fitspelling van de KvK blijkt dat ondernemers deze regeling het meest relevant vinden.

10-8-2021

* Dit zijn conceptcijfers. Gemeenten rapporteren doorgaans totallen op de peildatum, waardoor tussentijdse aantallen minder betrouwbaar zijn.

12

 Voortgang sociaal-economische maatregelen	
Maatregelen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
Kinderopvang: Huidse situatie Alleen noodopvang	Vraag: 80.000 kinderen in de noodopvang (week 14-17). Antwoord: Er zijn op dit moment voldoende pedagogisch medewerkers beschikbaar. Financiële houdbaarheid.sector.Aantal opzeggings - Klein deel v.d. ouders - varieert van enkele opzeggings tot 30% meer dan normaal - heeft contracten opgezegd. Niet betalende ouders: 1-5% niet-betalende ouders. Dit lijkt niet veel af te wijken van normale tijden.
Kinderopvang: Gedwongen (her)opening scholen en kinderopvang (vanaf 11 mei)	Vraag: De vraag naar de noodopvang is de afgelopen weken sterk toegenomen, van 5-10 % in de eerste weken, naar nu 10 - tot lokale uitschieters van 20 %. Dit is gegeven de capaciteit nog wel realiseerbaar. De verwachting is dat dit percentage de komende weken nog wat zal stijgen. Antwoord: Op het moment dat de scholen en kinderopvang weer opengaan komt er meer druk te staan op de het personeel in de kinderopvang, doordat PM-ers weer ingezet worden in de reguliere kinderopvang en daarnaast ook ingezet worden voor de noodopvang. Ook zal een deel van de PM-ers niet kunnen werken door ziekteverschijnselen. We zijn in gesprek of dit tot problemen leidt. - als de afstemming tussen scholen en buitenschoolse opvang niet goed verloopt, en de signalen krijgen we op dit moment, dan kunnen de opvangorganisaties niet garanderen dat ze de schoolgaande kinderen kunnen opvangen. - Afname personele capaciteit door toename ziekteverzuim en/of toenemend aantal medewerkers wat weigert te werken. Als aan één of meerdere van de risicofactoren opgaat, staat de indicator op vanaf 11 mei op rood Financiële houdbaarheid.sector: De compensatieregeling loopt door tijdens de periode van gedeeltelijke opening. Dit voorkomt het risico dat ouders hun contracten opzeggen of de betaling stopzetten

10-8-2021

13

Belangrijkste cijfers (eerste realisaties)

- Het aantal **WW-aanvragen is na de piek in W13 (23 mrt – 29 mrt) gedaald**. Afgelopen week bedroeg het aantal WW-aanvragen nog maar de helft. Het aantal WW-aanvragen ligt nog wel hoger dan voor corona het geval was.
- Het **aantal WW-uitkeringen** is met name gestegen in de horeca en catering (+224%), bij uitzendbedrijven (+143%), in de cultuursector (+94%) en onder jongeren van 15-25 jaar (+185%).
- Het **consumentenvertrouwen is nog nooit zo sterk gedaald** en historisch pessimistisch over de komende 12 maanden.
- Het aantal pintransacties, de elektriciteitsconsumptie en het ligt aanzienlijk lager. Ook **het aantal uitschrijvingen uit de KvK ligt aanzienlijk hoger**.
- Hoewel het aantal binnengekomen aanvragen voor de NOW afneemt, ligt **het gebruik van de verschillende regelingen hoog**.

10-8-2021

14

Kengetallen economie – Leading indicatoren				
Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
AEX-index	+40 (27 mrt) 629 (19 feb) 504 (7 apr)	500 op 21 april	Na een dal van 404 punten lijkt de AEX wat te herstellen. De markt lijkt een recessie al wat te hebben ingetrokken	
Faillissementen	271 (feb '20) 258 (mrt) 44 (W13) 69 (W14) 86 (W15)	60 (W16, 13-17 apr) 262 (afgelopen 4 weken)	Een daling tov vorige week, maar de trend blijft vooralsnog vlak.	Van alle branches had de specialistische zakeeljes dienstverlening het grootste aantal faillissementen, gevolgd door de handel. Tussen de aankoop en het uitproberen van een faillissement kunnen enkele weken zitten, de toename wordt vermoedelijk later zichtbaar in cijfers.
Autoverkoop	116 dmd (2019K1)	103 dmd (2020K1)	Vooraf 2020K2 zal een sterke daling tonen	Het aantal autoverkoop is ten opzichte van vorig jaar met 11% gedaald. Bron: BOVAG
Inschrijvingen en opheffingen Kamer van Koophandel	Week 6 maart: 6085 inschrijvingen 2763 opheffingen	Week 17 april: 4372 inschrijvingen 2922 opheffingen	Inschrijvingen gaan dalen	Het aantal inschrijvingen per week zijn gedaald en de opheffingen iets gestegen ten opzichte van de tijd voor de crisis
Betalingsverkeer: Over en pin-transacties	105.000 (W11) 105.000 (W12) 80.000 (W13)	Aantal betalingen: 80.000 (W14, 30 mrt-6 apr)	Het wettelijke aantal pintransacties is met 33% gedaald. De omzet via pinnen met 20%.	Het aantal contactloze betalingen is met 10% gestegen. Het aantal CGAL-betalingen in elektronische bij en W14 43% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, met een totale waarde van €1,3 miljard.
Elektriciteitsconsumptie		Het elektriciteitsverbruik is met ongeveer 20% gedaald tov de periode voor corona, en teruggevallen tot het niveau dat normaal in het weekend gebruikelijk is.		De afgelopen 3 weken is het vrij constant. Dit kan een indicatie zijn dat de economische activiteit vooralsnog niet verder daalt. Van de daling in het elektriciteitsverbruik is twee derde door de coronamaatregelen.
Nog geen export/importcijfers, daarom Pariteitskoers betalings 1 index (PMI) van de belangrijkste handelspartners	In maart: - B100000 29,7 - B100000 35,0 - B100000 16,0 - B100000 38,8 - B00 19,9	In april: - B100000 13,5 - B100000 17,1 - B100000 12,5 - B100000 11,3 - B00 27,4	Voor de 2e maand op rij een forse daling van ruim 45% in de Eurozone.	De PMI meet de activiteiten van de microbedrijven en geeft als de eerste redelijk betrouwbare indicator voor de ontwikkeling van de economie. Een getal lager dan 50 duidt op krimp, boven 50 op groei.

10-8-2021

15

(10/20) doet een voorzetje

Kengetallen economie – Reguliere indicatoren

*Deze tabel is samengesteld uit de indicatoren die al beschikbaar zijn, of de komende 3 weken gepubliceerd worden.

Indicatoren	Wes	Huidig	Prognose	Toelichting
Consumentenvertrouwen	-2 (feb) -2 (mrt)	-22 in april	Zal laag blijven, en mogelijk verder wegzakken (laagste punt ooit was in maart 2013 met -41)	Dit is de grootste daling ooit, maar niet de laagste stand ooit. Over de economische situatie in de komende 12 maanden is men nog niet zo negatief geweest. Ook de koopkracht kreeg een flinke klap, maar ligt voorlopig nog boven de niveau's uit de Eurocrisis.
Productievertrouwen	3,7 (feb '20)	0,2 (mrt '20)	Zal verder wegzakken in april	Ongeveer 90% van de respondenten had al getygd op de enquête voordat de verspaande maatregelen tegen de verspreiding van COVID-19 (12 maart) van kracht werden.
Aantal werkenden (x1000)	9 657 (feb)	9 640 (mrt)	Zal verder wegzakken	De daling met 17 duizend personen (0,2%) ten opzichte van februari is de grootste sinds 2014. Doordat tegelertijd personen zich terugtrekken van de arbeidsmarkt bleef de werkloosheid echter stabiel op 2,9%.
Bbp-groei (k-q-k)	K3 2019: 0,4% K4 2019: 0,4%	15 mei is de groei voor K1 2020 beschikbaar	Effect corona zal nog maar beperkt te zien zijn. Vooral voor K2 wordt een forse daling met 10-20% verwacht.	
Afzetprijzen industrie (i-o-j)	2,2% (jan) 0,9% (feb)	30 april is de groei voor maart beschikbaar		
Dagproductie industrie (i-o-j)	0,9% (jan) -1,3% (feb)	8 mei is de productie van maart bekend	Geat dalen	
Uitvoer (i-o-j)	3,9 (jan) 3,3% (feb)	15 mei is het cijfer voor maart bekend	Geat dalen	

10-8-2021

16

(10/200) doet een voorzetje

Liquiditeitsproblemen voor een groeiende groep ondernemers

Financiering (cijfers NvB, Belastingdienst)

Maatregelen	Totale aantallen	Totaal bedragen	Prognose
Uitstel aflossing bij banken	99.000 (90% aanvragen gehonoreerd)	2,4 miljard euro (17 april)	Zal toenemen
Meer kredietruimte bij banken	5000 bedrijven	3 miljard (17 april)	Zal toenemen
Aanvragen belastinguitstel bij Belastingdienst	55.500 ondernemers	€ 1,9 miljard (24 april)	De inschatting is dat mogelijk enkele honderdduizenden ondernemingen hiervan gebruik zullen gaan maken

Actuele onderzoeken (I) – stevige economische krimp verwacht

- Verschillende instanties hebben ramingen gegeven voor de economische groei. De omvang loopt uiteen, **maar er is consensus dat de Nederlandse economie een stevige krimp staat te wachten in 2020.**
- **Het CPB** publiceerde in maart 4 scenario's. De economie krimpt in 2020 met 1,2% tot 7,7% in het zwaarste scenario.
- **Het IMF** (april 2020) verwacht dat de NLse economie in 2020 circa 7,5% zal krimpen.
- De economische bureaus van **de Rabobank en ING** gaan ook uit van een forse krimp. ING verwacht een krimp van 6 tot 8 procent als het virus snel onder controle komt (wat zeer onzeker is). Rabobank verwacht in hun basisscenario een krimp van 5%.
- **Het Nibud** onderzocht de inkomensterugval. **Bijna 20% van de Nederlanders ervaarde in maart een inkomensterugval als gevolg van de coronacrisis.** 21% verwacht die ook in april. Onder hen zijn met name jongeren, zelfstandigen en flexwerkers.

10-8-2021

18

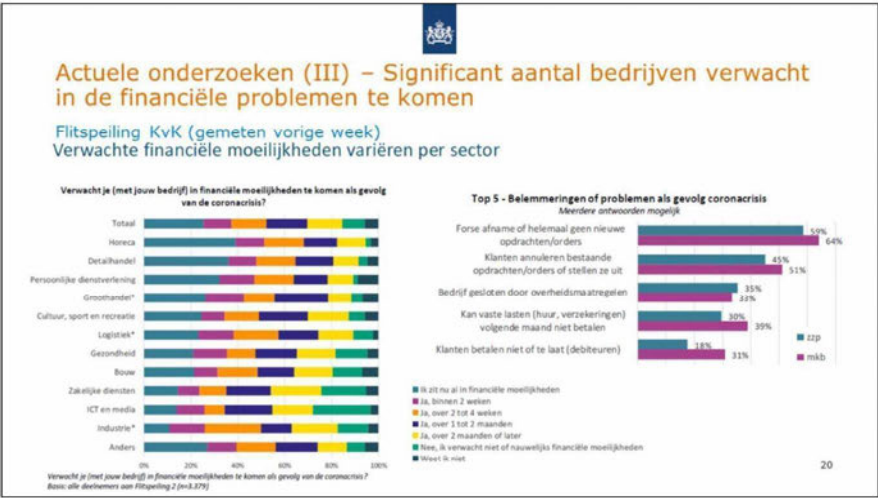

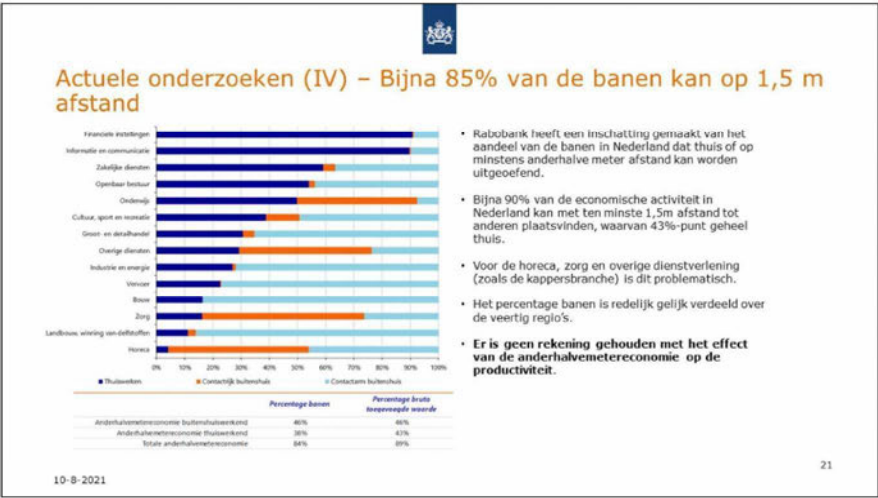
Actuele onderzoeken (II) - Forse klapt verwacht in diverse sectoren;
o.a. landbouw, horeca, dienstensector (incl. verhuur) en cultuur

2020	CEP	CPB-scenario			
		1	2	3	4
Toegevoegde waarde (%)					
A-U Alle economische activiteiten (BBP)	1,4	-1,2	-5,0	-7,7	-7,3
		Mutatie t.o.v. CEP, sectorraming Pantela			
A-U Alle economische activiteiten	1,4	-2,6	-6,4	-9,1	-8,7
A landbouw, bosbouw en visserij	0,9	-5,3	-9,7	-14,6	-16,1
B delfstoffenwinning	-11,6	-1,1	-0,6	-0,6	0
C industrie	1,4	-4,7	-7,8	-11,7	-13,3
D-E nutsbedrijven	-0,2	-0,1	-0,8	-0,8	-4,2
F bouw	-2,3	0	-1,4	-3,8	-3,5
G-I handel, vervoer en horeca	1,9	-5	-12,9	-16,6	-14,7
J informatie en communicatie	3,1	0	0	-0,5	-3,2
K financiële dienstverlening	-1,6	-0,3	-1,1	-7,3	-8,8
L verhuur en handel van onroerend goed	2,3	0	-2,8	-5,4	-5,2
M-N zakelijke diensten	1,9	-4	-11,7	-15	-13
O-P overheid	1,1	0	0	0	0
Q zorg	3,7	-1,4	2,1	2,4	3,4
R-U cultuur, recreatie en overige diensten	1,7	-13	-31,4	-33,4	-27,8

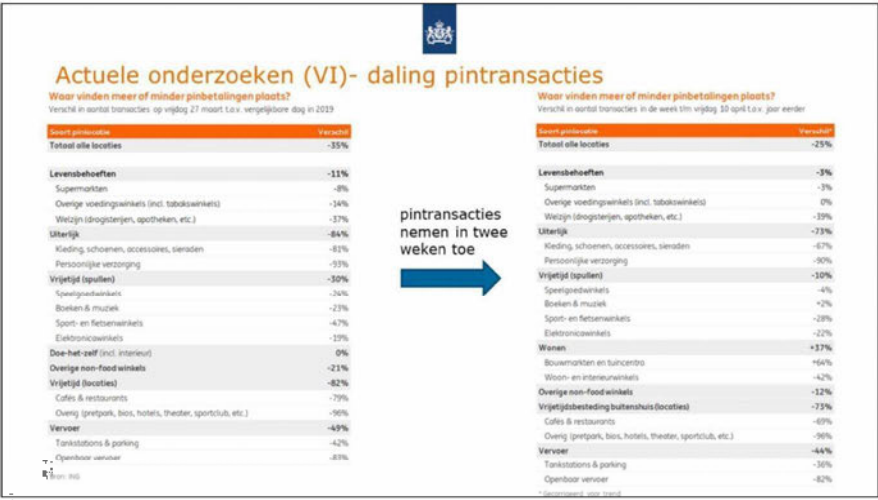
Bron: Pantela/CPB

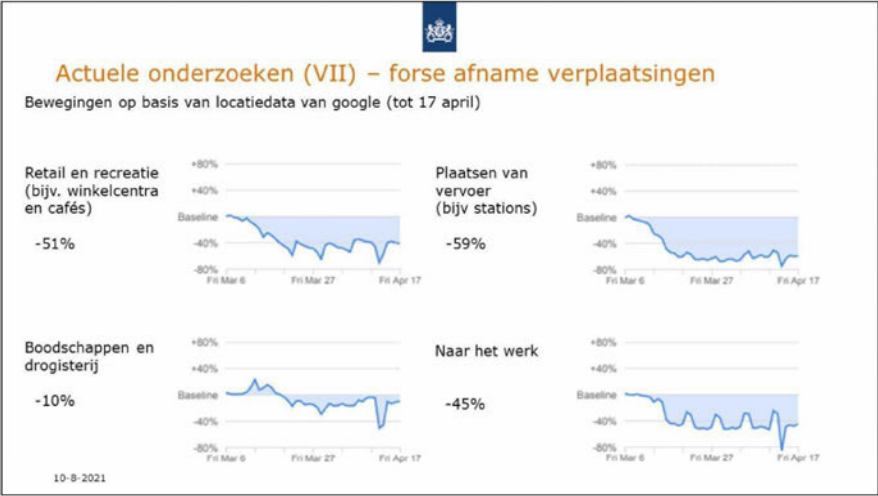
19
10-8-2021

 Arbeidsmarkt (I) - Kengetallen				
Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
Aantal nieuwe aanvragen VW*	19.757 (W13, 6 apr - 12 apr) 27.014 (W14, 30 mrt - 5 apr) 28.258 (W13, 23 mrt - 29 mrt) 20.007 (W12, 16 mrt - 22 mrt) 6.419 (W11, 9 mrt - 15 mrt) 7.868 (W10, 2 mrt - 8 mrt) 11.028 (W9, 24 feb - 1 mrt)	14.247 (W16, 13 apr - 19 apr)	Vooralsnog onduidelijk.	Het aantal ww-aanvragen schoot omhoog in W12 en piekte in W13. Sindsdien (april) is het aantal ww-aanvragen gedaald. Echter, de aantallen zijn nog steeds hoger dan voor de coronacrisis. Voor de maand maart is een splitsing van ww-uitkeringen naar sector en naar leeftijd mogelijk, zie twee slides hierna. In internationaal perspectief is dit relatief laag , zie de volgende slide.
Aantal nieuwe meldingen ZW*	8.317 (W15, 6 - 12 apr) 12.695 (W14, 30 mrt - 5 apr) 13.319 (W13, 23 mrt - 29 mrt) 19.131 (W12, 16 mrt - 22 mrt) 11.871 (W11, 9 mrt - 15 mrt) 10.674 (W10, 2 mrt - 8 mrt)	7.263 (W16, 13 - 19 apr)	Het is vooralsnog onduidelijk of er weer een piek in ZW-meldingen op gaat treden.	Het aantal meldingen ZW is na een stijging in W12 (16-22 mrt) weer op het gebruikelijke niveau .
Aantal werkenden	9.057 dznd (feb '20) 9.059 dznd (jan '20) 9.028 dznd (dec '19)	9.040 dznd (mrt '20)	Zal afnemen.	Het aantal werkenden is licht gedaald , omdat het aantal baanverliezers groter is dan het aantal baanvinders. Het is te verwachten dat het aantal baanverliezers verder gaat stijgen en dat het aantal baanvinders verder gaat dalen.
Aantal werklozen	274 dznd (feb '20) 284 dznd (jan '20) 302 dznd (dec '19)	273 dznd (mrt '20)	Zal toenemen, met name voor groepen met een flexcontract.	Het aantal werklozen is in maart opvallend genoeg min of meer gelijk gebleven (daling van 1 duizend). Daarmee staat het werkloosheidspercentage (2,9%) op een laagterecord. Een groot aantal baanverliezers wordt niet tot de werklozen gerekend, omdat zij niet beschikbaar of niet recentelijk gezocht hebben naar werk.
De effecten van de coronacrisis zijn beperkt zichtbaar in maart: de werkloosheid is stabiel, maar er is wel een daling van het aantal werkenden zichtbaar. De effecten van de coronacrisis zullen sterker zichtbaar zijn in april. Het aantal ww-aanvragen in april is hiervan een voorbode. 10-8-2021 * Dit zijn conceptcijfers. Gezien de omvang van productie is het niet mogelijk een validatiedag te maken. De cijfers zijn evenwel goed bruikbaar om een trend op weekbasis te analyseren.				

Arbeidsmarkt (II) - Kengetallen

Indicatoren	Was	Huidig	Prognose	Toelichting
Bijstand	399 dand (jan '20) 399 dand (dec '19) 398 dand (nov '19) 399 dand (okt '19)		Zal toenemen.	Het aantal bijstandsonvragers wordt vanwege het decentrale karakter van de uitvoering pas na drie maanden na de verslagmaand door het CBS gepubliceerd. CBS peilde bij 32 gemeentes het aantal aanvragen bijstandsuitkering; bij de helft (stijging +50% of meer), bij 3 (geen stijging) en 6 (lichte stijging) in de afgelopen weken.

Het beeld van een grote stijging in het aantal bijstandsaanvragen is waarschijnlijk alleen waar voor bepaalde (grote) gemeenten. Dit beeld is niet representatief voor Nederland.

10-8-2021

26

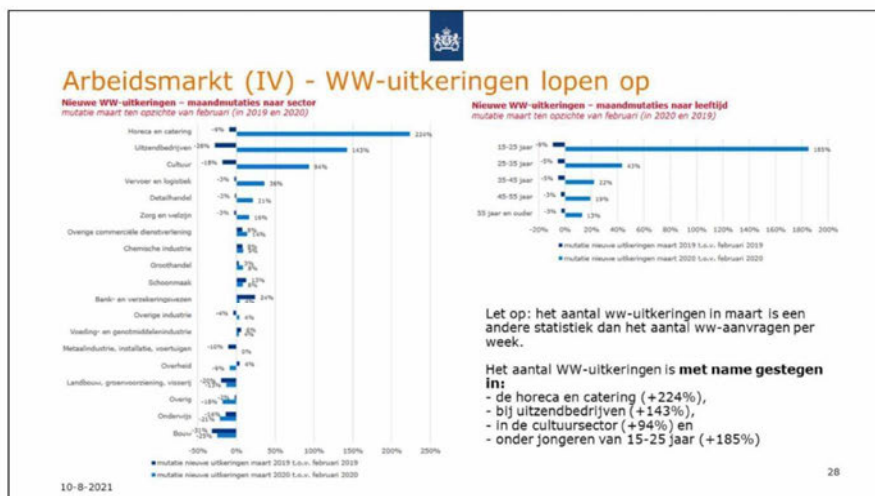
Arbeidsmarkt (III) – WW-aanvragen, internationaal gezien

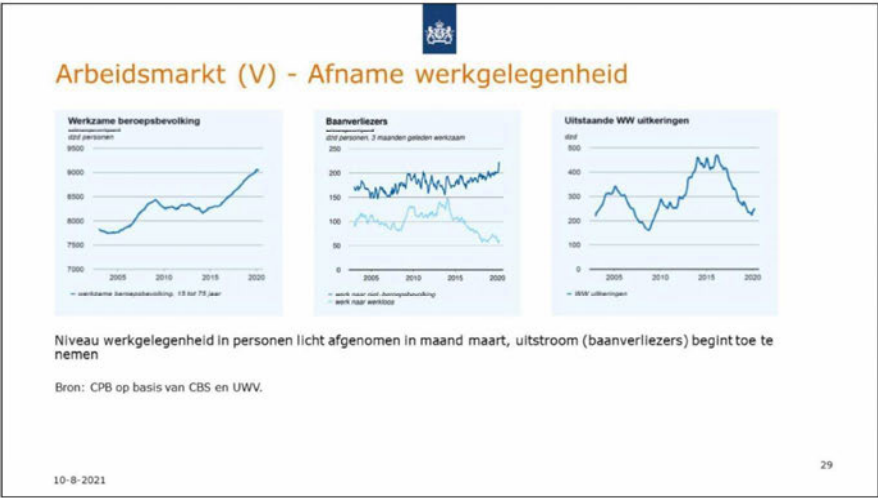
Land	Aantal en vergelijking met pre-coronacijfers
NL	Het aantal ww-aanvragen lag tijdens de piek in W13 (23 mrt – 29 mrt) op omstreeks 30.000 aanvragen, ongeveer drie keer hoger dan wat volgens het UNV normaal is, namelijk 8.300 aanvragen.
DE	In de week van 28 maart waren er ruim 6,5 miljoen werkloosheidsaanvragen. Normaalgesproken zijn er 300 tot 400 duizend aanvragen per week. In de piek van 2009 waren er 700 duizend. De teller staat nu op ruim 26 miljoen aanvragen.
US	In de eerste twee weken van april waren er ruim 2,1 miljoen nieuwe claims ingediend. Dat is gelijk aan het jaar '18-'19.
UK	Het aantal nieuwe ww-aanvragen was in W12 (16 – 23 mrt) 3,7 keer hoger dan het jaar daarvoor. In W14 (30 mrt – 5 apr) was dit 2,4 keer hoger.
FR	In 2020 waren er 365.800 aanvragen ingediend (stand medio april). Dat is aanzienlijk hoger dan in heel 2019 (160.500).
IT	Tussen 16 en 31 maart zijn er 950.000 aanvragen ingediend. Dat is 10 meer dan normaal.

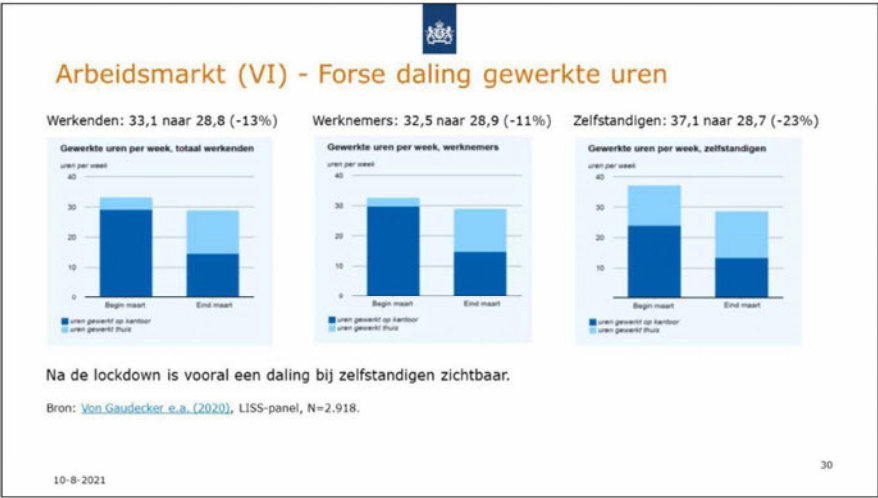
Het aantal ww-aanvragen in Nederland ligt internationaal gezien laag.

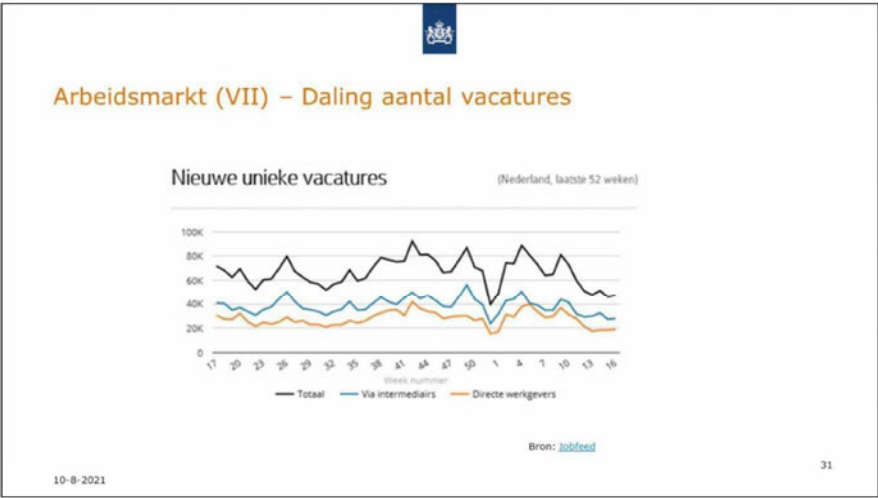
10-8-2021

27

Arbeidsmarkt (VII)- overzicht onderzoeken

Flexwerkers

- FNV schat in dat de banen van omstreeks 800 duizend flexwerkers in gevaar zijn. CNV becijfert dat de helft van de uitzendkrachten, circa 130 duizend, bijna geen werk of geen werk meer heeft.

Vacatures

- Het aantal vacatures op de website van monsterboard is in twee weken gedaald met ongeveer 22%, zo melden [Belfi en Borghans in de ESB](#). Dat is even fors als de daling in het eerste kwartaal van de kredietcrisis. Onderzoek van vacaturesite Indeed en van JobDiggers sluit hier op aan (daling van 23% t.o.v. vorig jaar), vooral in de horeca (-53%) en toerisme (-48%).

Werkomstandigheden

- Bedrijven krijgen tot nu toe nauwelijks boetes als zij hun werknemers niet goed beschermen tegen Corona op de werkvloer. Dit blijkt uit een [inventarisatie](#) van vakbond CNV. [ISZW](#) geeft aan dat sinds 2 maart er 500 meldingen zijn binnengekomen over maatregelen.

Overig

- [Motivaction](#) liet zien dat de baan zekerheid is afgenomen. 64% zegt zeker te zijn van zijn contract. Een week geleden was dat 72%.
- Het [ILO](#) heeft ingeschat dat het aantal wereldwijde werkuren in 2020K1 zal dalen met 6,7%. Dat is het equivalent van 195 miljoen FTE. Voor Europa wordt een grotere daling verwacht, namelijk van 7,8% (gelijk aan 12 miljoen FTE). De raming is sterk afhankelijk van de duur van de pandemie en de impact van maatregelen.

Kengetallen - Internationaal

- Het IMF verwacht dat het mondiaal bbp dit jaar met 3,0% afneemt, de grootste daling sinds de Grote Depressie.** De daling is in de eurozone (-7,5%) groter dan in de VS (-5,9%), voor China wordt een beperkte groei voorzien (+1,2%). De wereldhandel neemt in 2020 af met 11%. Met een groei van 5,8% in 2021 wordt de daling op wereldschaal al volgend jaar tenietgedaan (hoewel dit niet geldt voor de eurozone).

EU

- Voorlopige Eurozone PMIs reflecteren de hevige economische impact van COVID-19 in Europa.** De inkoopmanagerscijfers in de dienstensector laten met een PMI van 11,7 een recorddaling zien in april (van 26,4 in maart). De flash PMI voor de maakindustrie komt uit op 33,6 (t.o.v. 44,8 in maart). De composite komt in april uit op 13,5 op het laagste gemeten niveau tot nu toe.

VS

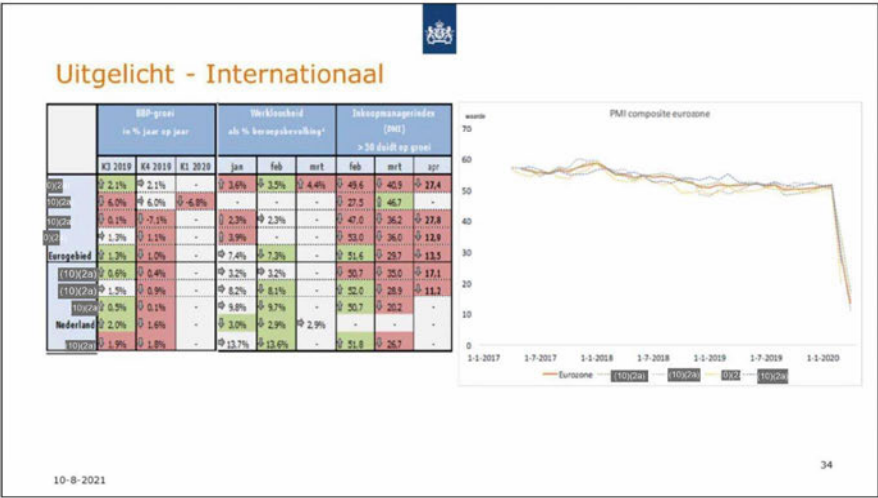
- Vorige week opnieuw een fors aantal werkloosheidsaanvragen in de VS.** Het aantal claims is met 4,4 miljoen opgelopen, tot 26 miljoen in de vijf weken sinds lockdowns in de VS begonnen. De werkloosheid is hiermee mogelijk al opgelopen tot meer dan 15%. Wel lag het aantal aanvragen voor de derde week op rij lager dan een week eerder. De industriële productie in de VS is met 5,3% afgenomen in maart vergeleken met een maand eerder (-6,4% j-o-j). De omzet van de detailhandel lag 8,7% lager dan in februari (-6,2% j-o-j). PMIs zijn minder laag dan in de Eurozone, met een PMI composite van 27,4 en een PMI dienstensector van 27,0.

China

- Het bbp is in het eerste kwartaal met 9,8% gekrompen** ten opzichte van het voorgaande kwartaal (6,8 % j-o-j). COVID-19 maakt hiermee een einde aan een tijdperk van ononderbroken groei dat teruggaat tot eind jaren zeventig.
- De cijfers voor maart zijn veel minder slecht dan die voor januari-februari, **maar het herstel lijkt toch enigszins moeizaam op gang te komen** (o.a. door minder vraag uit het buitenland). Zo was de industriële productie 1,1% lager dan een jaar eerder, tegen een daling van 13,5% in januari-februari. De uitvoer was 6,6% lager in waarde dan een jaar eerder, tegen een daling van 17,2% in januari-februari.

10-8-2021

33

Voortgang sociaal-economische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
HOW (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid)	105.000 aanvragen (W17, 20 - 26 apr) 99.000 aanvragen (W16, 13 - 19 apr) 81.500 aanvragen (W15, 6 - 12 apr)	stand 20 apr: De aanvragen zijn goed voor een voorschot van 1,5 miljard euro. De totale subsidie bedraagt 5,7 miljard euro.	De HOW-regeling is op maandag 6 april gestart. Het aantal aanvragen is vanaf de eerste dag over het algemeen gedaald. Het merendeel van de aanvragen (75.000) werd ingediend in de eerste vier dagen , te weten op 6 april (38.000), 7 april (18.500), 8 april (10.500) en 9 april (8.000). Sindsdien zijn er gemiddeld ongeveer 2.500 aanvragen per dag ingediend. Er zijn tot nu toe ongeveer 7.000 afwijzingen .
Toez (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	176.000 aanvragen (22 apr) 88.000 aanvragen (15 apr)* 77.500 aanvragen (8 apr)* 47.500 aanvragen (1 apr)* 11.500 aanvragen (23 mrt)* 250 aanvragen (18 mrt)*		Gemeenten wordt gevraagd wettelijk te rapporteren over het aantal aanvragen voor de TOZO. De steekproef dekt 157 van de 157 bevrraagde gemeenten. Daarmee dekt de steekproef 54% van de potentiële aanvragers (780.000 zelfstandigen die het uncriterium halen) . De raming van 4 miljard gaat uit van 200.000 aanvragen levensonderhoud en 200.000 aanvragen voor bedrijfskrediet. Van alle potentiële aanvragers in deze gemeenten heeft 42% een aanvraag gedaan. Als de steekproef representatief is voor Nederland, dan is het landelijke aantal aanvragen ongeveer 324 duizend (levensonderhoud en bedrijfskrediet).
Compensatieregeling (TOGS), totaalaantallen	110.000 (16 april)	269 miljoen euro goedgekeurd (67.250 aanvragen)	Op 13 april stond de teller al op 90.000. Uit de fitspelling van de KvK blijkt dat ondernemers deze regeling het meest relevant vinden.

10-8-2021

* Dit zijn conceptcijfers. Gemeenten rapporteren doorgaans totaal op de peildatum, waardoor tussentijdse aantallen minder betrouwbaar zijn.

36

Voortgang sociaal-economische maatregelen	
Maatregelen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
Kinderopvang: Huidse situatie Alleen noodopvang	Waag: 80.000 kinderen in de (nood)opvang (week 14-17). Aanbod: Er zijn op dit moment voldoende pedagogisch medewerkers beschikbaar. Financiële houdbaarheid.sector.Aantal opzeggingen - Klein deel v.d. ouders - varieert van enkele opzeggingen tot 30% meer dan normaal - heeft contracten opgezegd. Niet betalende ouders: 1-5% niet-betalende ouders. Dit lijkt niet veel af te wijken van normale tijden.
Kinderopvang: Gedwongen (her)opening scholen en kinderopvang (vanaf 11 mei)	Waag: De vraag naar de noodopvang is de afgelopen weken sterk toegenomen, van 5-10 % in de eerste weken, naar nu 10 - tot lokale uitschieters van 20 %. Dit is gegeven de capaciteit nog wel realiseerbaar. De verwachting is dat dit percentage de komende weken nog wat zal stijgen. Aanbod: Op het moment dat de scholen en kinderopvang weer opengaan komt er meer druk te staan op de het personeel in de kinderopvang, doordat PM-ers weer ingezet worden in de reguliere kinderopvang en daarnaast ook ingezet worden voor de noodopvang. Ook zal een deel van de PM-ers niet kunnen werken door ziekteverschijnselen. We zijn in gesprek of dit tot problemen leidt. Risicofactor: - als de afstemming tussen scholen en buitenschoolse opvang niet goed verloopt, en de signalen krijgen we op dit moment, dan kunnen de opvangorganisaties niet garanderen dat ze de schoolgaande kinderen kunnen opvangen. - Afname personele capaciteit door toename ziekteverzuim en/of toenemend aantal medewerkers wat weigert te werken. Als aan één of meerdere van de risicofactoren opgaat, staat de indicator op vanaf 11 mei op rood Financiële houdbaarheid.sector: De compensatieregeling loopt door tijdens de periode van gedeeltelijke opening. Dit voorkomt het risico dat ouders hun contracten opzeggen of de betaling stopzetten

10-8-2021

37

Voortgang sociaal-economische maatregelen

Maatregelen	Totaal Aantal	Bedragen	Voortgang uitvoering/ knelpunten
De erfpachtverlening	Verzoekant tot toelating WSPB: 334 (Jan '20) 275 (Feb '20) 201 (Maart '20)		Toelating WSPB: daling van de instroom in maart 2020 t.o.v. februari 2020 en een meer dan halvering t.o.v. maart 2019. Instroom stagneert, omdat de rechtbanken alleen urgente gevallen behandelen. Wanneer dit wordt opgeheven is de verwachting dat het aantal gaat stijgen. Update enquête NVVC: 16% van de gemeenten/instellingen schuldhulpverlening heeft een stijging van het aantal aanvragen schuldhulp, 44% een daling. Cijfers lastig te interpreteren. Kent mogelijk door wegvallen fysiek contact loketten maar ook effect van noodmaatregelen (NOM/TCC).
Aanvragen voor ondersteuning uit het calamiteitsfonds Voedselbank Nederland	5 aanvragen (9 april) 7 aanvragen (16 april) 9 aanvragen (23 april)	Subsidieverstrekking van € 4ml calamiteitsfonds	Nederlandse Doelgroep: Voorzitter Voedselbank NL, voorspelt dat de voedselbanken door de coronacrisis extra klanten krijgen. Bij het huidige aantal van 151.000 klanten, komt dat neer op tienduizenden extra bezoekers. Totaal aantal voedselbanken NL: 170.
RIKK-C	800-1000 (16 april)	250-350 mln verstrekt	Cijfers NVL, maar die lopen nog wat achter. 177 miljoen als bindende offerte met een gemiddeld samraapbedrag van EUR 130.000,-.
GO-C	1000-1200 in pijplijn	Gaat om vele miljarden aan extra krediet	Nog niet operationeel
Credits	5140 aanvragen tot uitstel van betaling (17 april)	88% van de subsidie van € 4 miljoen is gebruikt	De meeste uitstelverzoeken zijn in de zorg, detailhandel en horeca. Van de 2000 ondernemers waar budget voor is hebben 4291 ondernemers in totaal op 17 april (tot 3 april 4025 en week ervoor 3533) uitstel gevraagd. Het aantal aanvragen vlakkt af.
Regeling cultuursector			
Regeling landbouw (o.a. sierteelt)			

10-8-2021

38

Caribische delen van het Koninkrijk

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curacao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (einde posteren)	2	2	2	16	100	75 (+1)
Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief)	0	0	0	1 (3)	4 (13)	7* (19*)
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1 (2)	2 (4)	4* (12*)
Aantal patiënten overleden totaal (einde posteren)	0	0	0	1	2	13
Beschikbaarheid IC bedden voor Corona						
Beschikbaarheid zorgpersoneel						
Beschikbaarheid hulpmiddelen						
Testcapaciteit						
Continuïteit acute zorg in de regio						
Interinsulair patiëntenvoer						

*inclusief 1 inwoner uit Saint Martin

39

Caribische delen van het Koninkrijk

Economie	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten	Trends
Macro-economisch							• Veiligheidsbeperkende maatregelen leggen het economische leven op de eilanden vrijwel volledig stil • 20-30% economische krimp verwacht voor de eilanden komende 3 maanden
Devisen & liquiditeit							• Liquiditeitspositie ACS komende weken gewaarborgd • Zorgen over deviesenvoorraden middellange termijn
Bedrijven & particulieren							• Directe economische schade a.p.w. wegvalLEN toerisme en lockdown maatregelen is groot • Toeslagen faillissementen te verwachten in de komende weken
Sociaal							• Grote delen bevolking ACS niet meer in financiële positie om voedsel te kopen • Maatschappelijke organisaties op de eilanden maken sinds twee weken melding van grote aantallen personen die zich melden voor voedselsteun • Verwachting is dat significante delen bevolking onder armoedegrens zal komen de komende weken

knegestaBen BFG	Bonaire	St. Eustatius	Saba
Aantal aanvragen onderstand coronaperiode	8 totaal BCS (nieuwe aanvragen week 15)		
Aantal kinderopvang drukke bedrijven	219	0	0
Aantal personen met loondervinguitkering	2073	155	82
Aantal aanvragen noodloket ondernemers	Vorige week open gepast		
Aantal uitstel van belastingbetaling	600		
Aantal aanvragen BMOB en GO-regeling	0	0	0
Aantal aanvragen Credits (uitstel van afrekening)	27	Volgt z.s.m.	

40

							
Caribische delen van het Koninkrijk							
Voedselzekerheid en veiligheid	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten	Trends
Voedselzekerheid							+ Zorgen over vermindering maritieme aanvoer korte termijn (met name Statia + Saba) voor voedselzekerheid
Aanvoerlijnen							+ Verschuiving aanbod producten op m.n. de Bovenwinden + Zorgen over vermindering maritieme aanvoer 1-2 weken + Verminderde levering uit VS regio grote zorg voor middellange termijn. Verwachte piek: juni - juli
Nutvoorzieningen							+ Zorgen over verslechterde liquiditeitspositie overheid-Nvis + Leveringszekerheid Curaçao + Bonaire in gevaar a.g.v. situatie Curpl
Brandstof							+ Leveringszekerheid brandstof in gevaar a.g.v. situatie Curpl
Openbare orde en veiligheid	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	St. Maarten	Trends
Handhaving maatregelen							+ Omroep door ontbreken van perspectief zowel voor versoepeling maatregelen als inkomen ACS + Aankomende militaire bijstand aangekomen op SXH
Criminaliteit							+ Toename in relationeel geweld en diefstal uit bedrijfspanden
Grensoverzicht							+ Bijstand aan Kiv draagt bij aan rustig beeld aan de grens ABC + Extra bijstand 20 VTE KivH aangekomen op SXH
Migratie en opvang							+ Op Curaçao geen overeenkomst over de benodigde opvanglocatie

Maatschappelijk effect	
Maatschappelijke ontwikkelingen	Huidig
Dragaak voor maatregelen in de samenleving	- Risico op maatschappelijke onrust door toenemende ongelijkheid onder burgers en bedrijven ten aanzien van werkloosheid, financiële steun (verlenging kredieten, steunpakketten), veilige publieke omgeving en werkomgeving (beschermingsmiddelen, testen), getruek onderwijs aan kwetsbare scholieren, bemetingen verzorgingshuizen. - Onrust wordt verder gevoeld indien (het gevoel heeft dat) steun ongelijk wordt ontvangen, of door onvoldende draagvlak voor afgepaste maatregelen. - Continue druk op geloofwaardigheid van overheid, experts en maatregelen. - Bea's stellen dat het moeilijker wordt om te handhaven, voldoende draagvlak is cruciaal om te voorkomen dat de bemetinggraad weer omlaag.
Opvolging: Houden mensen zich aan de maatregelen?	- Maatregelen worden over algemeen breed nagelief, maar vergelken met een paar weken geleden lijken burgers het minder nauw te nemen met maatregelen, voor de geloofwaardigheid van en draagvlak voor het beleid is het cruciaal dat beschouwers in de publieke ruimte zich ook houden aan de overheidsmaatregelen (geen handen schudden én 1,5 meter). - Nu tot 1 september alle grote evenementen, verbruikersdineren en festivals zijn afgelast zullen sommige groepen jongeren zich mogelijk gaan vervelen, wat hun bereidheid om zich aan de maatregelen te houden mogelijk zal verminderen.
Handhaafbaarheid	- Aandacht voor groepen (jongeren) die maatregelen niet naleven. - Door langere duur van maatregelen kan, b) afname bereidheid tot opvolging, meer druk komen op handhaving. - Indien onduidelijkheid bestaat over hoe (verscheidene) maatregelen dienen te worden geïmplementeerd kan meer druk komen op handhaving.
Signalen van maatschappelijke onrust/DOV-problemen	- Dierste onderwijspedagogen ullen zorgen over het opgaan van scholen. Ook een deel van de ouders uit zijn zorgen, 80% van de schooldirecteuren is voor opening. - Telinstelling dat verpleeg- en bejaardenhuizen voorlopig op slot blijven. Dit kan tot onrust leiden. - Aanhoudend tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) in frontlinie-berep leidt tot steeds meer kritiek.
Impact van maatregelen op de samenleving	- Groeiend besef van nieuwe realiteit over 1,5m-samenleving en zorgen over negatieve sociaal-maatschappelijke en economische vooruitzichten. - Toenemende onrust over gevolgen binnen diverse economische sectoren, waaronder horeca en cultuursector. - Onrust en ongemak binnen onderwijssector, ten aanzien van gezondheid, leerachterstanden en druk op ouders met thuisblijvende kinderen. - Herinnende aandacht voor sterk oplopende achterstanden reguliere zorg leidend tot additionele sterfgevallen (schaduwcrisis).
Sociale-psychologische impact	- Aantal Nederlanders dat persoonlijk geraakt wordt door COVID-19 neemt toe. - Frontliniemedici van te maken krijgen met overbelasting en traumatische ervaringen, wat kan leiden tot burn-outs en PTSD, zeker als door de grote inhoudelijkheid die gemaakt moet worden in de zorg er geen tijd is voor rust en herstel. - De verspreiding van maatregelen voor bepaalde groepen (jongeren) vergroot gevoelens van ongelijkheid en doet dit een extra beroep op mentale weerbaarheid van kwetsbare groepen die niet onder verspreiding vallen.
Hoe wordt totaalketel maatregelen ervaren en waar zitten knelpunten?	- Economische steunmaatregelen nemen in belang toe (wie krijgt wel steun, wie niet, hoe lang, hoe veel). Horeca en cultuursector voelen zich het minst achtergesteld. - Mogelijk afname van draagvlak als Nederland wel steun geeft aan andere landen, Schiphol, of andere bedrijven zoals KLM, en minder aan HGS. - Verspreiden of verlagen van maatregelen in Europese landen kan druk zetten op discussie over duur en omvang van Nederlandse maatregelen. - Werket evenwicht verlagen maatregelen of juist verspreiden: risico op groeiende onrustsamenleving en afname draagvlak versus situatie waarin burgers grenzen van maatregelen verder gaan oplopen b) te grote verspreiding. (Internationale) wetenschappelijke discussie over COVID-19 zal voortduren, binnenlandse en buitenlandse kritiek op gevoerd ontscheid zal niet verdwijnen.
Signalen van neveneffecten van de maatregelen	- Aanhoudende zorgen over diverse schaduwcrisis (economie, zorg, onderwijs). - Aanhoudende angst dat verdringing in de gezondheidszorg zal leiden tot sterfgevallen die niet veroorzaakt zijn door Covid-19.

Maatschappelijk effect (vervolg)

Internationaal	Wat	Hoofdg	Toelichting aandachtspunten
Rechtspraak van buitenlandse instanties Impact van maatregelen en adviezen Nederland op andere landen	- Negatieve beeldvorming in buurlanden (m.v. 10/20) - Over afrekening (niet string en veld) aanpak in Nederland - Zeker stellen regulerend, medisch transport en goederenvervoer bij maatregelen vluchtverkeer - Maatregelen beperking vluchtverkeer worden door 10/20 in andere landen ervaren als 'locking out' - Zorgen over toename uit buurlanden - Complicatie over de landen heeft negatieve fall-out (10/20) mondlaapje	- Bi) bepalen duur van maatregelen NL rekening houden met situatie buurlanden. Negatief beeld is handhaving. Wordt onder meer in projectgroepen grensoverschrijdende samenwerking gesproken o.v.v. BZK en BZ en d.m.v. politieke contacten. - In afwegingskader vluchtverkeer wordt de geborgd en is aandacht voor actief vooraf informeren landen waarvoor vluchtverkeer gelden. - Kamerbrief maatregelen vluchtverkeer 9/4 zoekt aansluiting met Europees vluchtverkeer (het 13/3). - Communicatie ingezet om toename naar NL te voorkomen. In nauw overleg met buurlanden. - Ministerie stemmen communicatie over de landen met BZ af.	- Maatregelen in meeste EU landen gelijkgetrokken; bijvoorbeeld door sluiting scholen (22 LS), sluiting van openbaregelegenheden, zoals restaurants (22 LS) en beperking bewegingsvrijheid. - Beeldvorming internationaal: NL heeft zich geïnteresseerd aan het helpen van andere LS, inclusief bereikbaarheid extra geld ter beschikking te stellen om direct effecten pandemie het hoofd te bieden; Europees steunpakket 9/4
Impact van maatregelen en adviezen andere landen op Nederland	- Sluiting grenzen en vluchtverkeer in veel landen bemoeilijken terugkeer patiënten NL reizigers. - Nieuw overleg met 10/20 over grensoverschrijdende kwesties en grensproblematiek.	Convenant Bijzondere Bijstand (Buiteland) overnemen en in uitvoering. 25.000 personen ingeschreven. 22 repatriëringsovereenkomsten met ongeveer 8400 NL'ers en 1350 EU-burgers aan boord. Nog enkele vluchten in planning. Postnetwerk actief betrokken bij mogelijk maken repatriëring.	
Benodigde internationale inzet en steun	- Noodzaak van levering van medische apparatuur en hulpmiddelen - het aantal steunverzoeken van 3e landen aan NL, v.w.b. de levering van medische goederen neemt gestaag toe.	- Postnetwerk wordt ingezet bij faciliteren internationale aankopen. - Steunverzoeken op haalbaarheid qua goederen, gebruikstijd in NL en politieke opportuniteit worden beoordeeld. Taalgroep NCTV, VWS, BZ, MvD, LOCC, JCI wordt opgezet.	
Geopolitieke ontwikkelingen die van invloed zijn	- Europese samenwerking aanpak Corona Crisis relevant voor Economische pijler in NL (discussies vrijflow). - Impact COVID crisis op Internationale Handel.	- BZ coördineert voorbereiding dossier Europese verdragen en levert input voor project Fin/Ec maatregelen. - Ontwikkelingen Internationale Handel worden gemonitord door BZ en dienen als input voor project Fin/Ec maatregelen.	

10-8-2021

Maatschappelijk effect (vervolg)

Communicatie en media	Toelichting aandachtspunten
Draagvlak voor maatstaf	• Uit risicopijling komt naar voren dat er afnemend begrip is voor de maatregelen van de overheid. Er is vertrouwen in de informatievoorziening vanuit de overheid.
Mediabebeld: welke frame is prominent? Welke gamechangers?	• Focus van de media ligt, vooral op de discussie rondom de invoering van een aan t.b.v. contactonderzoek, het geluk van mondmaskers, de (schrijnende) situaties in zorg- en verpleeghuizen, en het onderzoek waaruit blijkt dat groepsgemiddeld nog ver weg is waardoor het belang van het snel vinden van een vaccin toeneemt. • Verder veel aandacht voor de toekomstige anderhalvemetersamenleving en -economie en welke impact dat heeft voor met name scholen, het ou, het bedrijfsleven (zoals horeca) en de culturele sector.
Signalen van desinformatie	• Aandacht voor (11/2/20) desinformatie rondom COVID-19 groei. Daarnaast breiden (11/2/20) en (11/2/20) zich uit en hulp aan EU-landen die als PR-gebruik gezien kunnen worden.

10-8-2021

44